

Nota Reserves & Voorzieningen 2024

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Beleid Reserves en voorzieningen	3
2.1	Algemeen.....	3
2.2	Begripsbepaling	3
2.3	Onderscheid Reserves - Voorzieningen	4
2.4	Relatie tot investeringen	6
2.5	Functies reserves en voorzieningen	6
2.6	Bevoegdheden college en raad	7
2.7	Beleid De Fryske Marren	8
3.	Toelichting per reserve en voorziening.....	9
3.1	Algemene reserves	9
3.2	Bestemmingsreserves.....	9
3.3	Voorzieningen.....	9
3.4	Voorzieningen verrekend met actief	11
Bijlage 1: Relevante artikelen in het BBV.....		12

1. Inleiding

Op grond van de Financiële verordening gemeente De Fryske Marren 2024 biedt het college eens in de vier jaar een nota reserves en voorzieningen aan de raad aan. De raad stelt deze nota vast. De nota behandelt:

- a. De vorming en besteding van reserves;
- b. De vorming en besteding van voorzieningen

Wet- en regelgeving

De wettelijke bepalingen betreffende de reserves en voorzieningen zijn opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De relevante artikelen zijn als bijlage 1 bij deze nota opgenomen.

In de financiële verordening is vastgelegd dat bestemmingsreserves een structureel karakter hebben en uitsluitend worden gevormd voor de uitvoering van beleid waarvoor geen of onvoldoende structurele middelen beschikbaar zijn. Middelen bestemd voor incidentele investeringsvoornemens worden toegevoegd aan de reserve Onderhanden werk (Artikel 17. Financiële verordening gemeente De Fryske Marren 2024).

2. Beleid Reserves en voorzieningen

2.1 Algemeen

De doelstelling van een nota reserves en voorzieningen is het periodiek herijken van de kaders omtrent reserves en voorzieningen. De nota geeft uitgangspunten voor het vormen en besteden van reserves en voorzieningen. Daarnaast wordt ook het formele onderscheid tussen de verschillende reserves en voorzieningen en de bevoegdheden duidelijk gemaakt.

2.2 Begripsbepaling

Allereest is het van belang het onderscheid tussen reserves en voorzieningen duidelijk te maken. Daarom starten we om de begrippen “reserves” en “voorzieningen” toe te lichten en de soorten reserves en voorzieningen die er binnen het BBV bestaan te beschrijven.

Het belangrijkste verschil tussen een reserve en een voorziening is dat een reserve tot het eigen vermogen behoort en een voorziening tot het vreemd vermogen. Eigen vermogen is vrij besteedbaar, vreemd vermogen niet.

2.2.1. Voorzieningen

Voorzieningen zijn posten op de passiva kant van de balans die een schatting geven van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum.

In het BBV zijn een viertal soorten voorzieningen benoemd:

1. **Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's** (BBV artikel 44, lid 1a en 1b)
Dit zijn toekomstige verplichtingen die redelijk zijn in te schatten. Het gaat bijvoorbeeld om pensioenen of wachtgeldverplichtingen.
2. **Voorzieningen ter egalisering van de kosten** (BBV artikel 44, lid 1c):
Hieronder vallen de voorzieningen voor groot onderhoud. Veroudering van een kapitaalgoed treedt in de loop der jaren op. Periodiek voeren we groot onderhoud uit om deze “schade” te herstellen. Hiervoor maken we meerjarenonderhoudsplannen. Indien wij dit groot onderhoud niet uitvoeren treedt kapitaalvernietiging op. De stand van de voorziening moet voldoende zijn om het toekomstige onderhoud te dekken.

3. **Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven** (BBV artikel 35, lid 1b)
Dit zijn spaarvoorzieningen voor bijdragen van burgers specifiek voor een vervangingsinvestering. Wij gebruiken dit soort voorziening niet.
4. **Voorzieningen voor middelen van derden met bestedingsvoorwaarden** (BBV artikel 44, lid 2)
Dit betreft bijvoorbeeld onze egalisatievoorziening Riolering. Het saldo van de exploitatie van de rioleringen wordt jaarlijks aan deze voorziening toegevoegd of onttrokken. Hiermee bereiken wij dat we de tarieven gedurende een aantal jaren egaliseren en niet afhankelijk zijn van de jaarlijkse investeringen.

Tegenover voorzieningen staan dus altijd verplichtingen. Voorzieningen zijn hiermee vreemd vermogen. De raad heeft niet de bevoegdheid om de bestemming van een voorziening te wijzigen. De raad heeft alleen invloed op de hoogte van een voorziening door het beleid te wijzigen. Dit kan bijvoorbeeld door het gewenste onderhoudsniveau van kapitaalgoederen te wijzigen of het tarief voor rioolheffing te wijzigen (maximaal kostendekkend).

2.2.2. Reserves

Voor een reserve zijn in het BBV minder regels vastgesteld. Kort gezegd geldt indien de hiervoor genoemde criteria voor een voorziening niet van toepassing zijn is het een reserve.

Het BBV kent een twee soorten reserves:

1. **Algemene reserve** (BBV artikel 43, lid 1a)
Hieronder valt ook het gerealiseerde rekeningresultaat en de reserve weerstandsvermogen
2. **Bestemmingsreserves** (BBV artikel 43, lid 1b)
Dit zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Artikel 43, lid 2 van het BBV geeft aan dat een reserve onder een bestemmingsreserve valt indien de raad er een bepaalde bestemming aan heeft gegeven. Dit houdt ook in dat de raad de bestemming van een reserve mag wijzigen.

Stille reserves

Naast deze reserves kan er ook nog sprake zijn van stille reserves. Onder stille reserves verstaan we bezittingen van de gemeente die op de balans een lagere waarde vertegenwoordigen dan de waarde in het economisch verkeer. Stille reserves kunnen pas ingezet worden indien de bepaalde bezitting wordt verkocht. Stille reserves worden in het BBV niet benoemd.

Als stille reserves kunnen worden aangemerkt:

- Gebouwen
- Aandelen
- Overige activa (zoals auto's machines, machines, etc.)

2.3 Onderscheid Reserves - Voorzieningen

Eerder is het belangrijkste verschil tussen reserves en voorzieningen reeds beschreven. Er zijn echter meer verschillen. In onderstaande tabel zijn de overige verschillen aangegeven. Daarna worden de verschillende onderdelen nader toegelicht.

	Reserve	Voorziening
Balanspositie	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Wijziging bestemming door raad	Mogelijk	Niet mogelijk
Beschikkingsvrijheid	Vrij	Alleen voor betreffend doel / verplichting
Opbouw (dotatie)	Na saldo van baten en lasten per programma	Maakt onderdeel uit van de programmalasten
Onttrekking (aanwending)	Lasten maken onderdeel uit van de programmalasten, onttrekking aan de reserve ten gunste van hetzelfde programma	Rechtstreeks ten laste van de voorziening
Rentetoevoeging	Niet toegestaan	Niet toegestaan

Balanspositie

Het belangrijkste verschil is dat reserves worden beschouwd als eigen vermogen van de gemeente en de voorzieningen worden gezien als schuld, dus als vreemd vermogen. Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve(s), de bestemmingsreserves en het resultaat na bestemming van de jaarrekening.

Wijziging bestemming door raad

Er is sprake van een bestemmingsreserve indien de raad aan de reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven. Voor bestemmingsreserves geldt dat de gemeenteraad deze bestemming kan wijzigen. Dit gaat over het algemeen ook gepaard met een wijziging in beleid. Bij een voorziening kan de bestemming niet gewijzigd worden omdat hier verplichtingen tegenover staan.

Beschikkingsvrijheid

De basisregel van de afbakening tussen reserves en voorzieningen ligt in het beschikkingsvermogen van de raad om de bestemming van de middelen vrij in te vullen. Bij volledige beschikkingsvrijheid is sprake van een reserve. Dit betekent dat niet zonder meer door het college over een reserve kan worden beschikt, maar dat de raad hierover altijd een besluit moet nemen.

Een eenmaal gevormde voorziening heeft het karakter van vreemd vermogen en is niet meer vrij aanwendbaar. Het beschikkingsvermogen over voorzieningen ligt bij het college, omdat eventuele lasten rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht moeten worden.

Dotatie en aanwending

Directe toevoegingen of onttrekking aan reserves zijn niet toegestaan. Alle toevoegingen of onttrekkingen moeten plaatsvinden via de programma's.

Stortingen in voorzieningen zijn opgenomen in de programmalasten. Bij voorzieningen is geen sprake van onttrekkingen maar van besteding en eventueel vrijval. Bestedingen van voorzieningen lopen niet via de programma's, maar worden rechtstreeks op de voorziening geboekt. De stand van de voorziening moet voldoende zijn om de toekomstige verplichtingen te dekken. Om dit te beoordelen is het noodzakelijk dat er beheerplannen en/of berekeningen zijn. Deze plannen en berekeningen moeten regelmatig worden geactualiseerd. Indien bij zo'n actualisatie blijkt dat de voorziening niet meer voldoende is moet een extra storting plaatsvinden. Blijkt dat de voorziening meer dan toereikend is, dan valt het teveel vrij ten gunste van het betreffende programma.

Rentetoevoeging

Voorzieningen dienen dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen. Het toevoegen van rente is daarom niet toegestaan tenzij sprake is van een voorziening op basis van contante waarde. Dergelijke voorzieningen komen bij onze gemeente niet voor. Het direct toerekenen van rente aan reserves is ook niet toegestaan. Rente toerekenen kan wel indirect door een "rente" te berekenen en dit bedrag via resultaatbestemming aan de reserves toe te voegen. Binnen onze gemeente maken wij hier geen gebruik van.

2.4 Relatie tot investeringen

Voor materiele vaste activa is het niet toegestaan investeringen ten laste van een reserve te brengen. Uitsluitend investeringen in immateriële vaste activa mogen ten laste van een reserve gebracht worden. Het BBV staat slechts zeer beperkt activering van immateriële investeringen toe. In onze financiële verordening heeft de raad vastgelegd dat uitsluitend kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief geactiveerd kunnen worden. Alle overige immateriële vaste activa worden dus direct ten laste van de exploitatie of een reserve gebracht.

Tevens is het niet toegestaan (een deel van) een investering in materiële vaste activa direct of indirect ten laste van een voorziening te brengen. Indien door een (vervangings)investering een deel van een onderhoudsvoorziening voor het te vervangen actief niet meer nodig is valt dit vrij ten gunste van het betreffende programma.

2.5 Functies reserves en voorzieningen

In het totale financiële beleid vervullen de reserves en voorzieningen een vijftal functies. Door het verplichte karakter van een voorziening (een voorziening is immers een schuld) vervult deze een andere rol wat betreft de functies.

	financiering	besteding	buffer	egalisatie	dekking
Algemene reserve	x		x		
Bestemmingsreserve	x	x			x
Voorziening	x	x	x	x	

1. Financieringsfunctie

Reserves en voorzieningen worden gebruikt als eigen financieringsmiddel van de bestaande activa, omdat ze onderdeel uitmaken van het totale vermogen van de gemeente. Door de inzet van deze eigen middelen wordt in mindere mate een beroep op de kapitaalmarkt gedaan.

2. Bestedingsfunctie

Reserves en voorzieningen die in het leven zijn geroepen om te worden bestemd voor een bepaald doel, hebben een bestedingsfunctie. De aanwending hiervan heeft veelal een incidenteel karakter.

3. Bufferfunctie

Reserves en voorzieningen zijn noodzakelijk om enerzijds ongewenste en onvoorziene toekomstige tegenvallers (reserve weerstandsvermogen) op te kunnen vangen en anderzijds ter afdekking van bestaande risico's (voorzieningen).

4. Egalisatiefunctie

Reserves en voorzieningen kunnen worden gevormd om baten en lasten over de jaren heen gelijkmatig te verdelen. Ongewenste pieken en dalen in de exploitatiebegroting worden zo vermeden. Zo kunnen ook ongewenste schommelingen in tarieven die aan derden in rekening worden gebracht door een egalisatievoorziening worden opgevangen.

5. Dekkingsfunctie

Er is sprake van een dekkingsfunctie indien structureel gelden aan reserves worden onttrokken ter dekking van structurele lasten of ter dekking van kapitaallasten van bepaalde investeringen.

2.6 Bevoegdheden college en raad

De bevoegdheden tussen college en raad zijn als volgt verdeeld:

	Reserve	Voorziening
Instellen	Raad	Wettelijke verplichte voorziening: College Egalisatievoorziening: Raad
Storting	Raad	Wettelijke verplichte voorziening: College Egalisatievoorziening: Raad
Aanwending	Raad	College
Opheffen	Raad	Wettelijke verplichte voorziening: College Egalisatievoorziening: Raad

Reserves

Bij de reserves is het duidelijk. Alle bevoegdheden met betrekking tot reserves liggen bij de raad. De raad kan een reserve instellen. De raad besluit over de stortingen in de reserve en er moet een raadsbesluit worden genomen voor iedere aanwending van een reserve. De raad kan de bestemming wijzigen. Tot slot is alleen de raad bevoegd tot het opheffen van een reserve. Besluitvorming hierover gebeurt veelal naar aanleiding van een voorstel van het college in onze planning en controlcyclus. Tussentijdse besluitvorming is wel mogelijk maar dan alleen met een specifiek raadsbesluit.

Een reserve kan nooit negatief zijn. De raad kan niet meer beschikbaar stellen dan er in een reserve is gestort en er mag niet meer ten laste van de reserve geboekt worden dan het bedrag dat de raad beschikbaar heeft gesteld.

Voorzieningen

Bij voorzieningen wordt onderscheid gemaakt tussen wettelijke verplichte voorzieningen en voorzieningen die niet wettelijk verplicht zijn.

Wettelijk verplichte voorzieningen

Bij deze voorzieningen ligt de bevoegdheid (zelfs de verplichting) voor het instellen van een voorziening bij het college. Ook de bevoegdheid van stortingen en aanwending ligt bij het college omdat het hier verplichtingen betreft. Zodra de verplichting tot het in stand houden van deze voorzieningen vervalt is het college bevoegd de voorziening op te heffen.

Wettelijk verplichte voorzieningen zijn voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's en voorzieningen voor middelen van derden met bestedingsvoorwaarden.

Niet wettelijke verplichte voorzieningen

Bij de niet wettelijke verplichte voorzieningen ligt de bevoegdheid voor het instellen, de storting en het opheffen bij de raad. Het college is bevoegd voor de aanwendingen. Dit betreft voorzieningen ter egalisatie van de kosten en voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven. De laatste categorie voorzieningen gebruiken wij niet.

Voor ons betreft het dus alleen de onderhoudsvoorzieningen en de egalisatievoorzieningen riolering en afval. Het is aan de raad een keuze te maken om hiervoor wel of geen voorziening te treffen. Indien de raad ervoor kiest om geen voorziening te vormen moeten de kosten rechtstreeks in de exploitatie geraamd worden. Daar waar het om jaarlijks sterk wisselende kosten gaat heeft onze raad er voor gekozen hier voorzieningen voor te vormen. De raad bepaald het beleid wat onder deze voorzieningen ligt bij het vaststellen van de beheer- en beleidsplannen. Ook bepaald de raad bij het vaststellen van de begroting de storting in de voorziening. Uiteraard dient de storting passend te zijn bij het vastgestelde beleid.

Het college is vervolgens bevoegd de voorziening aan te wenden binnen het door de raad vastgestelde beleid. Dit gebeurt door het vaststellen van jaarplannen die gebaseerd zijn op het door de raad vastgestelde beheer- of beleidsplan.

Uiteindelijk is het de raad die kan besluiten de voorziening al dan niet op te heffen en de kosten in de exploitatie op te nemen.

Een voorziening mag op balansdatum nooit negatief zijn. Indien in enig jaar meer aan de voorziening onttrokken moet worden dan de actuele stand is het college verplicht eenmalig extra middelen in de voorziening te storten. Ongeacht of het een wettelijk verplichte voorziening of een niet wettelijke verplichte voorziening betreft.

2.7 Beleid De Fryske Marren

Naast de hiervoor genoemde regels die voortvloeien uit het BBV, hanteren we ook de volgende specifieke beleidsregels.

Structuur

De gemeente De Fryske Marren streeft naar een duidelijke en overzichtelijke structuur in de reserves en voorzieningen. Het aantal wordt daarbij zoveel als mogelijk beperkt.

Algemene reserve(s)

- De algemene reserve(s) bevatten naast het, minimaal benodigde, weerstandvermogen het vrij besteedbare vermogen van de gemeente. Om het principe van vrije besteedbaarheid van de algemene reserve tot uitdrukking te brengen worden op deze reserve geen concrete verplichtingen (beslagen) vastgelegd. Zodra, op basis van een raadsbesluit, geld uit de algemene reserve beschikbaar is gesteld voor een specifiek doel, dan wordt dat ingebracht in de reserve onderhanden werk. Wanneer beschikbaar gestelde middelen meer dan toereikend zijn, dan vloeien deze na afronding van het 'project' terug naar de algemene reserve.
- Er is 1 reserve weerstandvermogen ter afdekking van alle, via het risicomanagement uitgewerkte gemeentelijke risico's.

Bestemmingsreserves

- Bestemmingsreserves hebben een structureel karakter;
- Voor incidentele zaken worden er geen specifieke bestemmingsreserves gevormd. Voor de verwerking van deze incidentele zaken wordt er één specifieke bestemmingsreserve "Onderhanden werk" ingesteld (zie ook algemene reserve)

Voorzieningen

- Voor het instellen van een voorziening worden de criteria van artikel 44 van het BBV gehanteerd.
- Voor alle voorzieningen zijn actuele onderbouwingen aanwezig.
- Voor onderhoudsvoorzieningen zijn actuele beheerplannen vastgesteld.
- Bij het vaststellen van een beheerplan presenteren wij een meerjaren verloop overzicht van de voorziening, waarbij in de eerste 10 jaar de stand van de voorziening niet negatief mag zijn.
- Eventuele bijdragen van derden en subsidies bedoelt voor het onderhoud welke is opgenomen in een beheerplan van een onderhoudsvoorziening, voegen wij toe aan de betreffende onderhoudsvoorziening.
- We houden in voorzieningen geen rekening met loon- en prijscompensatie. De stortingen worden bij actualisatie van beheerplannen bepaald. Wanneer er eventuele hogere kosten zijn dan in de voorziening rekening mee gehouden is, gaat dit ten laste van het betreffende programma.

Rente

Aan de reserves en voorzieningen wordt geen rente toegevoegd.

3. Toelichting per reserve en voorziening

Hieronder treft u per reserve of voorziening de uitgangspunten van deze posten aan.

3.1 Algemene reserves:

De algemene reserve is opgesplitst in twee gedeelten. Te weten:

- Vrije algemene reserve;
- Weerstandsvermogen;

Vrije algemene reserve

De vrije algemene reserve bevat het vrij besteedbare vermogen van de gemeente. Dit in tegenstelling tot de bestemmingsreserves. Om het principe van vrije besteedbaarheid van de algemene reserve tot uitdrukking te brengen is deze reserve geschoond van de concreet op deze reserve liggende verplichtingen (beslagen). Op het moment dat daadwerkelijk door middel van een raadsbesluit over de algemene reserve wordt beschikt voor specifieke projecten, wordt het daarmee gemoeid zijnde bedrag overgebracht naar de bestemmingsreserve 'Onderhanden werken'.

Weerstandsvermogen

De reserve weerstandsvermogen betreft dat gedeelte van het vermogen dat minimaal beschikbaar moet zijn voor het opvangen van mogelijke risico's. In de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing is vastgelegd hoe we de minimale hoogte van deze reserve bepalen. Omdat het geen concrete beslagen zijn op deze reserve maar slechts een mogelijk risico, behoort deze reserve tot de algemene reserves.

3.2 Bestemmingsreserves

Onder de bestemmingsreserves zijn de reserves opgenomen die beleidsmatig gezien een structureel karakter hebben. Op dit moment hebben we 2 bestemmingsreserves. Per bestemmingsreserve is hieronder een toelichting opgenomen.

Kapitaallasten

Op investeringen in materiele vaste activa moet op grond van de BBV verplicht worden afgeschreven. Deze investeringen mogen niet in een keer ten laste van de reserves worden gebracht. Om toch de gevormde reserves in te zetten dekken we de jaarlijkse afschrijvingen van deze investeringen uit onttrekkingen aan deze bestemmingsreserve. Alle voorkomende gevallen brengen we in deze reserve bij elkaar.

Onderhanden werk

In deze reserve zijn de concrete beslagen op de algemene reserve ondergebracht, zodat op de algemene reserve alleen nog de vrij besteedbare ruimte tot uitdrukking komt. Aan deze reserve wordt een scala aan projecten gekoppeld. Omdat het om concrete beslagen gaat is dit een bestemmingsreserve en geen algemene reserve. Alle projecten worden bij de jaarrekening aan een kritische beoordeling onderworpen. Projecten ouder dan 3 jaar komen te vervallen tenzij er gegronde redenen zijn deze in stand te houden. Indien dat niet het geval is kunnen ze opnieuw worden aangemeld en worden ze opnieuw betrokken bij de integrale afweging.

3.3 Voorzieningen

Personeel

Onder deze voorziening zijn die verplichtingen opgenomen welke niet het karakter hebben van een 'arbeid gerelateerde verplichting met een jaarlijks gelijkblijvend volume'. Het betreft salarissen en WW-verplichtingen voor voormalig personeel. Ook verplichtingen als gevolg van de Regeling Vervroegd Uittreden worden in deze voorziening gestort. Deze bedragen zijn redelijk goed in te

schatten en moeten daarom direct en volledig in deze voorziening opgenomen worden op het moment dat de verplichting ontstaat. Aanwending vindt plaats rechtstreeks op deze voorziening.

Verlofsparen

Per 01-01-2023 hebben medewerkers recht op verlofsparen, zoals afgesproken in de CAO Gemeenten. Dat betekent dat medewerkers hun verlof mogen sparen voor bijvoorbeeld pensioenvervroeging. Het is een wettelijke verplichting om voor verlofsparen een voorziening in te stellen. De commissie BBV schrijft het volgende voor: “aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die ene niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden.” De voorziening dient gevormd te worden over het totaal aantal verlof spaaruren. De voorziening verlofsparen is een permanente voorziening en zal jaarlijks bijgesteld worden.

Wethouders pensioen / wachtgeld

Deze voorziening is gevormd om toekomstige verplichtingen inzake wachtgeld en pensioenen van voormalig wethouders te kunnen voldoen. De pensioenaanspraken groeien jaarlijks. Hiervoor is een jaarlijkse storting in de begroting opgenomen. De wachtgeldverplichtingen ontstaan incidenteel en moeten op het moment dat de verplichting ontstaat incidenteel extra toegevoegd worden aan deze voorziening. Een externe partij maakt jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening de berekening voor de benodigde hoogte van deze voorziening. Aanwending vindt plaats rechtstreeks op deze voorziening.

Afwikkeling grondexploitaties

Om grondexploitaties niet onnodig lang open te laten staan, worden de middelen voor een aantal afrondende werkzaamheden in deze voorziening gestort. De grondexploitatie kan daarmee eerder afgesloten worden.

Baggeren

De voorziening baggeren is ingesteld ter dekking van de kosten die voortvloeien uit het meerjarenplan baggeren vaarwegen. Het beheerplan wat door de raad in 2023 is vastgesteld heeft een looptijd van 2024 t/m 2027. Het college stelt jaarlijks een jaarplan vast gebaseerd op het beheerplan. De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens dit jaarplan. In de planning- en controlcyclus leggen we verantwoording af over de uitgevoerde werkzaamheden.

Vastgoed

Bij de jaarrekening 2022 is de voorziening Onderhoud vastgoed komen te vervallen. Het restant beschikbare bedrag is overgeheveld naar de reserve Onderhanden werk. Naar verwachting wordt in 2025 de voorziening opnieuw ingesteld.

Wegen

De voorziening Wegen is ingesteld ter dekking van de kosten die voortvloeien uit het beleidsplan Wegen. Het beleidsplan wat door de raad in 2020 is vastgesteld heeft een looptijd van 2020 t/m 2024. In 2022 is het beleidsplan herijkt met een actuele meerjarenplanning. Dit alles geeft richting aan het beheer en onderhoud van de wegen. Speerpunten in het wegenbeleidsplan zijn Circulaire Economie met onder meer hergebruik van materialen in asfalt en betonproducten. Het dagelijks onderhoud van wegen vindt plaats vanuit de reguliere budgetten. Voor vervanging van wegen vragen we jaarlijks geld aan bij de perspectiefnota. Daarnaast is er sprake van een voorziening, waar vanuit de dekking plaatsvindt van het groot onderhoud. De jaarlijkse onttrekking vanuit de voorziening vindt plaats conform de vooraf opgestelde en door het college geaccordeerde jaarplannen. De stand van de voorziening is voldoende om het groot onderhoud voortvloeiende uit het vastgestelde beheerplan de komende jaren te dekken

Kunstwerken

Het beleidsplan kunstwerken 2025-2030 wordt binnenkort aan de raad voorgelegd. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op dit beleidsplan. Het college stelt jaarlijks een jaarplan vast gebaseerd op het beleidsplan. De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens dit jaarplan. In de planning- en controlcyclus leggen we verantwoording af over de uitgevoerde werkzaamheden.

Groen

In 2023 is de Groenvisie door de raad vastgesteld. Daarbij is gekozen voor scenario 2: het op kwaliteit brengen van het bestaande groen. Dit betekent dat we op beeldbepalende locaties niveau A toepassen en niveau B op overige locaties. Voor de dorpsranden, de stadsrand, het buitengebied en de bedrijventerreinen zal de nadruk komen te liggen op natuurlijke overgangen naar het omliggende landschap. Met de Groenvisie als basis is een voorziening ingesteld. Het college stelt het jaarplan vast op basis van de Groenvisie. Via de planning en control documenten leggen we verantwoording af over de uitgevoerde werkzaamheden.

Derden gelden

Deze voorziening betreft van derden verkregen middelen waarvan de bestemming gebonden is. Het huidige bedrag betreft de “Hellinggelden” uit de voormalige gemeente Lemsterland. Het bedrag is destijds ontvangen van de opgeheven stichting De Helling en dient besteed te worden aan culturele activiteiten. De voorziening kan ook voor andere gelden van derden met bestedingsvoorwaarden gebruikt worden.

Egalisatie Riolering

De voorziening Riolering is ingesteld om voor- en nadelen binnen het taakveld riolering op te vangen. Het uitgangspunt is dat de tarieven 100% kostendekkend zijn. Schommelingen vangen we op binnen deze exploitatie-egalisatie voorziening. Het geraamde verloop van de voorziening is gebaseerd op de uitgaven en inkomsten in het verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP) De Fryske Marren 2020-2024. Met de invoering van de Omgevingswet is de verplichting om een vGRP op te stellen komen te vervallen. In plaats daarvan wordt een Water en Rioleringsplan (WRP) opgesteld. Besluitvorming wordt, na het doorlopen van een participatietraject, voorzien in 2025. Het college stelt jaarlijks een jaarplan vast gebaseerd op het beleidsplan. De werkzaamheden voeren we uit volgens dit jaarplan. In de planning- en controlcyclus leggen we verantwoording af over de uitgevoerde werkzaamheden.

Egalisatie Afval

De voorziening Egalisatie Afval is ingesteld om voor- en nadelen binnen het taakveld afval op te vangen. Het uitgangspunt is dat de tarieven 100% kostendekkend zijn. Eventuele schommelingen in tarieven vangen we op binnen deze exploitatie-egalisatie voorziening.

3.4 Voorzieningen verrekend met actief

Binnen de administratie zijn voorzieningen gevormd ten behoeve het afdekken van tekorten van grondexploitaties en voor dubieuze vorderingen. Deze voorzieningen worden op de balans niet verantwoord onder de voorzieningen, maar als een correctie op de boekwaarde. Op deze wijze geeft de balans een zo reëel mogelijke beeld van de boekwaarden. Omdat deze posten geen onderdeel uitmaken van de balanspost voorzieningen zijn deze niet opgenomen in deze nota.

Bijlage 1: Relevante artikelen in het BBV

Hieronder zijn de artikelen uit het BBV (tekst geldend op 04-11-2024) opgenomen die betrekking hebben op reserves en voorzieningen.

Artikel 41

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Artikel 42

1. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.
2. Het in het eerste lid bedoelde resultaat wordt afzonderlijk opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Artikel 43

1. In de balans worden de reserves onderscheiden naar:
 - a. de algemene reserve;
 - b. de bestemmingsreserves.
2. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Artikel 44

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
 - d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 45

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.